

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8To/96/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7923010465
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Baňacký, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2026:7923010465.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Baňackého, PhD. a sudcov JUDr. Martina Michalanského a JUDr. Miroslava Majerníka na verejnom zasadnutí konanom v Košiciach dňa 20. januára 2026 o odvolaní obžalovaných a prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Trebišov zo dňa 22.05.2025, sp. zn. 1T/102/2023, takto

r o z h o d o l i :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 3 Tr. por. zrušuje napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Obžalovaní

A. B., nar. XX.XX.XXXX v Trebišove, trvale bytom C., D. E. XXXX/X a

C. F. & G. s.r.o., so sídlom C., D. E. XXXX, IČO: XX XXX XXX,

uznávajú sa za vinných, že

1/ obžalovaný A. B., ako štatutárny orgán - konateľ obvinenej obchodnej spoločnosti C. F. & G. B., H. XX XXX XXX, čiže osoba zodpovedná za vedenie účtovníctva podľa § 135 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov v rozpore s § 35 predmetného zákona v spojení s § 3 ods. 1, ods. 2 a § 8 ods. 1, ods. 2, ods. 3 zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, v roku 2019 a v roku 2020 riadne a včas nezabezpečil tak účtovanie o jednotlivých prijatých a uhradených platbách v rámci poklade obchodnej spoločnosti C. F. & G. B., H. XX XXX XXX, v deň, kedy k ich realizácii došlo, ako aj zostavenie a zverejnenie účtovných závierok, či vykonanie iných povinných účtovných operácií, v dôsledku čoho uvedená obchodná spoločnosť v predmetnom období nevedla účtovníctvo ako celok a to aj napriek tomu, že išlo o aktívny podnikateľský subjekt, čím sa jej hospodárska a majetková situácia stala nekontrolovateľnou v jej prospech, či už zo strany štátnych orgánov alebo podnikateľských subjektov,

2/ obžalovaná právnická osoba - obchodná spoločnosť C. F. & G. B., ako aktívny podnikateľský subjekt konajúci prostredníctvom štatutárneho orgánu konateľa obvineného A. B., nar. XX.XX.XXXX, v rozpore s § 135 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov v spojení s § 3 ods. 1, ods. 2 a § 8 ods. 1, ods. 2, ods. 3 zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, v roku 2019 a v roku 2020 riadne a včas neúčtovala o jednotlivých prijatých a uhradených platbách v rámci pokladne v deň, kedy k ich realizácii došlo, nezostavila a nezverejnila účtovné závierky, či nevykonala iné povinné účtovné operácie, v dôsledku čoho nevedla účtovníctvo ako celok, čím sa jej hospodárska a majetková situácia stala nekontrolovateľnou v jej prospech, či už zo strany štátnych orgánov alebo podnikateľských subjektov,

teda

obžalovaný A. B. v bode 1/
nevedol podklady slúžiace na kontrolu účtovníctva a uvedený čin spáchal závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas,

obžalovaná právnická osoba C. F. & G. B., v bode 2/
nevedla podklady slúžiace na kontrolu účtovníctva a uvedený čin spáchal závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas,

čím spáchali

obžalovaný A. B. v bode 1/
prečin skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 259 ods. 2 písm. b) [s poukazom na § 259 ods. 1 písm. c)], ods. 3 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zákona (v znení účinnom od 06.08.2024),

obžalovaná právnická osoba C. F. & G. B. v bode 2/
prečin skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 259 ods. 2 písm. b) [s poukazom na § 259 ods. 1 písm. c)], ods. 3 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zákona (v znení účinnom od 06.08.2024) v spojení s § 3, § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 91/2016 Z. z. o trestnej zodpovednosti právnických osôb.

za to im ukladá:

Obžalovanému A. B. podľa § 259 ods. 3 Tr. zákona, § 56 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2 Tr. zákona peňažný trest vo výmere 1.000,- € (jedentisíc eur).

Podľa § 57 odsek 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu bol úmyselne zmarený, ustanovuje náhradný trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) mesiacov.

Obžalovanej právnickej osobe C. F. & G. B. podľa § 259 ods. 3 Tr. zákona a § 15 zákona č. 91/2016 Z. z. o trestnej zodpovednosti právnických osôb v znení neskorších predpisov peňažný trest vo výmere 1.500,- EUR (tisícpäťsto eur).

Podľa § 319 Trestného poriadku zamietá odvolanie prokurátora.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Trebišov rozsudkom zo dňa 22. mája 2025 sp. zn. 1T/102/2023 uznal obžalovaných A. B. a právnickú osobu C. F. & G. B. vinnými zo skutkov právne kvalifikovaných ako prečin skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 259 ods. 2 písm. b/, s poukazom na § 259 ods. 1 písm. c/, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zák. v znení účinnom od 06.08.2024 Tr. zák. a iné, spáchaných tak ako je uvedené vo výroku rozsudku, pričom obžalovanému A. B. uložil podľa § 259 ods. 3 Tr. zákona, § 56 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2 Tr. zákona peňažný trest vo výmere 1.000,- € (jedentisíc eur) a podľa § 57 ods. 3 Tr. zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu bol úmyselne zmarený, ustanovil náhradný trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) mesiacov. Obžalovanej právnickej osobe C. F. & G. B. podľa § 259 ods. 3 Tr. zákona a § 15 zákona č. 91/2016 Z. z. o trestnej zodpovednosti právnických osôb v znení neskorších predpisov uložil peňažný trest vo výmere 1.500,- € (tisícpäťsto eur).

Proti tomuto rozsudku obžalovaní ako aj prokurátor podali odvolanie, ktoré následne aj písomne odôvodnili.

Prokurátor vo svojom písomnom podaní odvolania uvádza nasledovné.

Po podrobnom oboznámení sa s odôvodnením rozsudku má za to, že súd v rozsudku dospel k výrokom, ktorými boli obžalovaným uložené neprimerané tresty a bolo porušené ustanovenie Trestného zákona.

Je zrejmé, že konajúci súd uložil obžalovanému A. B. peňažný trest vo výmere 1.000,- EUR, t.j. v dolnej polovici zákonom stanovenej trestnej sadzby a obžalovanej C. F. & G. B. uložil peňažný trest vo výmere 1.500,- EUR, čo predstavuje samotnú dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby v zmysle zákona č. 91/2016 Z.z. o trestnej zodpovednosti právnických osôb. Je však toho názoru, že súdom neboli adekvátne zohľadnené skutočnosti, ktoré musí pri ukladaní trestu súd vyhodnocovať a síce v zmysle § 34 ods. 4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy, na jeho správanie po spáchaní trestného činu, najmä na jeho úsilie o náhradu škody a odstránenie škodlivého následku trestného činu a na úsilie páchatel'a o dosiahnutie urovnania s poškodeným, ako aj na dobu, ktorá uplynula od spáchania trestného činu. Súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadne aj na to, že páchatel' trestného činu získal alebo sa snažil získať trestným činom majetkový prospech; ak tomu nebránia majetkové alebo osobné pomery páchatel'a alebo to nebude na ujmu náhrady škody alebo odstránenia škodlivého následku trestného činu, uloží mu s prihliadnutím na výšku tohto majetkového prospechu niektorý trest, ktorým ho postihne na majetku, a to buď ako samostatný trest alebo popri inom treste, pričom zväží najmä uloženie peňažného trestu. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery za trestné činy podľa § 213, § 233, § 237, § 254, § 261, § 262, § 266, § 276 ods. 4, § 277 ods. 4, § 277a ods. 3, § 326, § 330 a 334, ktorých spáchaním dochádza k poškodzovaniu finančných záujmov Európskej únie súd prihliada aj na to, aby trest zabezpečil ochranu finančných záujmov Európskej únie. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne aj na práva a právom chránené záujmy osôb poškodených trestným činom, ako aj osôb, ktoré boli dotknuté škodlivým následkom trestného činu. Zároveň súd nezohľadnil ani kritéria ustanovené Trestným zákonom pre uloženie peňažného trestu podľa § 56 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, peňažný trest môže súd uložiť od 160 eur do 3 000 000 eur páchatel'ovi úmyselného trestného činu, ktorým získal alebo sa snažil získať majetkový prospech. Bez splnenia podmienok uvedených v odseku 1 môže súd peňažný trest uložiť, ak ho ukladá za prečin alebo zločin, ktorý nie je obzvlášť závažným zločinom, a ak vzhľadom na povahu a závažnosť spáchaného trestného činu, okolnosti prípadu, osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť nápravy nepodmienečný trest odňatia slobody neukladá. Ako samostatný trest môže byť peňažný trest uložený, ak vzhľadom na povahu a závažnosť spáchaného trestného činu, okolnosti prípadu, osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť nápravy uloženie iného trestu nie je potrebné. Rovnako má za to, že došlo k porušeniu § 57 ods. 1 Trestného zákona, podľa ktorého pri ukladaní peňažného trestu súd prihliadne na osobné a majetkové pomery páchatel'a. Peňažný trest neuloží, ak je zrejmé, že ho odsúdený nebude schopný zaplatiť.

Na tomto mieste poukazuje na skutočnosť, že obžalovaní (obžalovaná právnická osoba konajúc obžalovaným A. B. ako jej jediným konateľom (na hlavnom pojednávaní po poučení o ich práve urobiť niektoré z vyhlásení podľa § 257 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) Trestného poriadku vyhlásili, že sú nevinní zo spáchania skutku, ktorý sa im obžalobou kladie za vinu a v priebehu celého trestného konania popierali spáchanie stíhanej trestnej činnosti. Ďalej zvlášť poukazuje na spôsob spáchania trestného činu obžalovanými - spôsob, o ktorom sa aj samotný súd v rozsudku zmienil tak, že obžalovaný A. B., ako jediný konateľ obžalovanej C. F. & G. B. nezabezpečil v rokoch 2019 až 2020, t.j. dve celé účtovné obdobia, vedenie účtovníctva, a zároveň v danom období obžalovaná C. F. & G. B. nevedla účtovníctvo, čo vyžaduje zákon č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve. Zároveň v danom období, v ktorom nebola vedená evidencia o hospodárskej činnosti danej spoločnosti, táto vykonávala naďalej podnikateľskú činnosť (prevádzkovaním zariadenia pohostinského typu). Zároveň súd konštatoval, že takéto omisívne konanie obžalovaných malo negatívne dôsledky, ktoré spočívali v nemožnosti preverenia plnenia zákonných a odvodových povinností obchodnej spoločnosti, keď trestné stíhanie pre trestný čin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 1 písm. b) Trestného zákona (neskôr aj pre trestný čin nezaplatenia dane a poistného podľa § 278 ods. 1 Trestného zákona) muselo byť opakovane prerušené, a to práve z dôvodu absencie účtovníctva, čo malo za následok nemožnosť vyhotovenia znaleckého posudku k finančnej situácii obchodnej spoločnosti v rozhodnom období. Taktiež dáva do pozornosti skutočnosť, že súd uznal v danom prípade aj kvalifikačný znak spáchania skutku závažnejším spôsobom konania podľa § 259 ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, t.j. skutok bol spáchaný po dlhší čas. V rámci vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní bolo preukázané, že účtovníctvo nebolo vedené po celé dve účtovné obdobia, a to za roky 2019 a 2020. Uvedené obdobie nepredstavuje zanedbateľný časový úsek a s prihliadnutím na podnikateľské skúsenosti jediného konateľ'a obžalovanej C. F. & G. B. si musel byť vedomý, že nevedenie účtovníctva o jej hospodárskej činnosti po taký dlhý čas spôsobí podstatné nedostatky o závažných skutočnostiach

vo výkaze slúžiacom na kontrolu účtovníctva, čím spôsobí nemožnosť preverenia plnenia jej zákonných odvodových a daňových povinností.

Súd u obžalovaného A. B. nevzhladol žiadnu poľahčujúcu ani priťažujúcu okolnosť a zároveň poukazuje na to, že obžalovanému nemohla byť prízna poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. j) Trestného zákona, t.j. že pred spáchaním trestného činu viedol riadny život, nakoľko obžalovanému bolo rozhodnutím Okresnej prokuratúry Trebišov trestné stíhanie vedené voči nemu pre trestný čin sprenevery podmiennečne zastavené so skúšobnou dobou na 10 mesiacov.

S ohľadom na spôsob a okolnosti spáchania daného trestného činu, a to najmä vedomé nevedenie účtovníctva a následné znemožnenie preverenia zákonných odvodových a daňových povinností počas vykonávania podnikateľskej činnosti obžalovanou obchodnou spoločnosťou a s prihliadnutím na celkovú dobu, po ktorú nebolo vedené účtovníctvo, t.j. 2 roky, čo naplnilo kvalifikačný znak spáchania skutku závažnejším spôsobom konania, po dlhší čas, tieto okolnosti - podľa môjho názoru - súd nezohľadnil pri výmere peňažných trestov pre obžalovaných, ktoré boli vymierané (aj s ohľadom na vyššie uvedené argumenty) neprimerane nízko. Súd pri zisťovaní osobných a majetkových pomerov obžalovaných, vychádzal iba z tvrdení obžalovaného A. B. na hlavnom pojednávaní zo dňa 22.05.2025, pričom z jeho vyjadrení bolo zistené, že príjem jeho rodiny predstavuje príjem jeho manželky vo výške 1.500,- EUR a u obžalovanej C. F. & G. B. je otázne vymoženie súdom priznaných 67.000,- EUR v inom súdnom konaní.

Na základe vyššie uvedených skutočností je toho názoru, že pri zohľadnení spôsobu spáchania trestného činu a jeho okolností boli peňažné tresty uložené obžalovaným neprimerane nízke a nenapĺňajú účel trestného konania. Zároveň u obžalovaného A. B. vzhľadom k povahe a závažnosti spáchaného trestného činu, okolnosti prípadu a osoby obžalovaného bolo pre naplnenie účelu trestného konania skôr na mieste uloženie trestu odňatia slobody pri dolnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby s podmiennečným odkladom na primeranú skúšobnú dobu. Na základe prítiateľnej trestnej zodpovednosti obžalovanej C. F. & G. B. a s ohľadom na povahu a závažnosť spáchaného trestného činu, okolnosti prípadu uloženie peňažného trestu obžalovanej na samotnej dolnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby, napriek zmierneniu právnej kvalifikácie žalovaného skutku v dôsledku novely Trestného zákona, sa nejaví ako adekvátne zdôvodnenie pre naplnenie účelu trestného konania a je toho názoru, že uvedený peňažný trest pre obžalovanú je v danom prípade neprimerane nízky.

S poukazom na uvedené navrhuje, aby Krajský súd v Košiciach zrušil podľa § 321 ods. 1 písm. d/, písm. e/ napadnutý rozsudok Okresného súdu Trebišov sp. zn. 1T/102/2023 zo dňa 22.05.2025 v oboch výrokoch o treste a aby v súlade s ustanovením § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám vo veci rozhodol.

Obžalovaní vo svojom písomnom odvolaní prostredníctvom obhajcu uvádzajú nasledovné.

Trvajú na skutočnostiach, ktoré ich obhajca uviedol na hlavnom pojednávaní vo svojej záverečnej reči a v celom rozsahu na ňu odkazujú.

V podrobnej záverečnej reči ich obhajca uviedol všetky skutočnosti a dôkazy, ktoré svedčia v ich prospech a poukázal na množstvo pochybností, kvôli ktorým nie je možné dospieť k záveru o ich vine, resp. záveru, že skutok uvedený v obžalobnom návrhu je trestným činom.

Odôvodnenie napádaného rozsudku nepovažuje za dostatočné a chýba v ňom obsiahla úvaha súdu prvého stupňa, akým spôsobom dospel k záveru, že skutok je trestným činom.

Nesúhlasí so záverom súdu prvého stupňa, že na vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti nie je potrebná špecifická pohnútka páchatel'a a že ňou môže byť aj jednoduchá snaha vyhnúť sa plneniu zákonnej povinnosti.

Trestný čin skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie je úmyselným trestným činom, a teda páchatel'ovi je potrebné úmysel preukázať. Pri tomto trestnom čine je potrebné skúmať aj pohnútku páchatel'a, resp. motív, to znamená, že aký bol vnútorný podnet páchatel'a, ktorý ho viedol k spáchaniu trestného činu.

Samotné znenie ustanovenia § 259 ods. 2 Trestného zákona presne vymedzuje, že „kto v úmysle uvedenom v odseku 1“.

Dôvodenie súdu prvého stupňa (a toto uvádza aj prokurátor vo svojom odvolaní), že nevedenie účtovníctva sa prejavilo nemožnosťou preverenia plnenia zákonných odvodových a daňových povinností v trestnom konaní vedenom na OR PZ Trebišov pod ČVS: ORP-496/2-VYS-TV-2020, kde je trestné stíhanie vedené pre trestný čin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, nie je správne, pretože je úlohou orgánov činných v trestnom konaní obvineným vinu dokázať.

Obaja obžalovaní sú aj naďalej presvedčení o tom, že obžaloba vo veci skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie bola na súd podaná preto, že si orgány činné v trestnom konaní nevedeli dať rady vo veci trestného oznámenia kvôli trestnému činu neodvedenia dane a poistného, v ktorom mala znalkyňa Ing. Bánociová vypracovať znalecký posudok, ale tento znalecký posudok nevypracovala. V trestnom konaní vedenom na OR PZ Trebišov pod ČVS: ORP-496/2-VYS-TV-2020 boli A. B. predložené všetky veci, či v listinnej podobe, alebo elektronickej podobe a len preto, že niekto nevie dotiahnuť vyšetrovanie trestného činu neodvedenia dane a poistného do konca, tak to nemôže mať za následok to, aby bola na súd podaná obžaloba pre trestný čin skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie.

V prípravnom konaní bola ako svedok, teda nie ako znalec, vypočutá Ing. Bánociová, z ktorej výpovede však vôbec nevyplývalo, že aké podklady na vypracovanie znaleckého posudku vo veci neodvedenia dane a poistného vlastne od vyšetrovateľky PZ dostala. Nikdy nebol podpísaný ani odovzdávací a preberací protokol medzi touto znalkyňou a vyšetrovateľkou PZ.

Svedkyňa A. na hlavnom pojednávaní vypovedala, že zo spôsobu, akým bolo vedené účtovníctvo, nemohli obžalovaným vyplývať žiadne výhody. Jediným problémom boli podľa tejto svedkyne došlé faktúry, ale je logické, že tieto museli byť hradené, inak by došlo k vypovedaniu nájmu priestorov, odpojeniu od elektriny, dodávky vody a k odpojeniu telefónov. Vypovedala, že všetky tržby boli zaúčtované a spoločnosť používala systém e-Kasa.

To, že v obžalovanej obchodnej spoločnosti bol zavedený a riadne fungoval systém e-Kasa, malo za následok to, že štát a príslušné štátne orgány mali úplný prehľad o tom, aký príjem mal podnikateľský subjekt v ten ktorý deň.

Súd prvého stupňa v odôvodnení napádaného rozsudku nikde neuvádza, ako sa vysporiadal s námietkou obhajoby ohľadom podpornej (doplňacej) funkcie trestného práva. Objektom tohto trestného činu je síce záujem spoločnosti na riadnom vedení hospodárskej a obchodnej evidencie, ale trestné právo je len a až prostriedkom ultima ratio a malo by byť uplatňované len v prípadoch, kedy primárna právna úprava spoločenských vzťahov (napr. daňové právne predpisy) nestačí na ich ochranu. Ide o pomocnú úlohu trestnej represie. Trestné právo nemá suplovať použitie noriem iných právnych odvetví.

V kontexte ultima ratio je potrebné chápať a posudzovať aj to, či páchatel' sebe alebo inému zabezpečil neoprávnené výhody.

Vo vyšetrovacom spise sa nachádzajú rôzne rozhodnutia daňového úradu, ale nenachádza sa tam žiadne rozhodnutie daňového úradu o uložení pokuty za nepodanie daňového priznania k dani z príjmov právnickej osoby za roky 2019 a 2020.

Vo vymedzení skutkovej podstaty trestného činu skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie sú uvedené dva dôležité pojmy, a to „hrubo skresľujúce údaje“ a „údaje o závažných skutočnostiach“. Tieto pojmy môžeme označiť ako neurčité právne pojmy, ktoré vytvárajú priestor pre judikatúru. Určite bolo zámerom zákonodarcu dať týmito neurčitými právnymi pojmami súdom priestor na aplikáciu týchto noriem, aby zhodnotili, či ten ktorý prípad spadá do rozsahu týchto neurčitých právnych pojmov. Ak zákonodarca použil pojem „závažná skutočnosť“, tak ho použil zámerne, aby došlo k odlíšeniu od skutočnosti závažnej, prípadne menej závažnej.

Bolo úlohou orgánov činných v trestnom konaní a potom aj úlohou súdu prvého stupňa skúmať, či boli využité všetky možnosti iných právnych odvetví na posúdenie konania oboch obžalovaných predtým, ako boli obvinení v trestnom konaní.

V neposlednom rade je potrebné sa pristaviť pri úvahe súdu prvého stupňa, že „podnikateľský subjekt je povinný počas celej svojej právnej existencie viesť účtovníctvo, práve v rámci ktorého potom uvádza (zaznamenáva) aj prípadný negatívny výsledok svojej hospodárskej činnosti, ktorý ho však povinnosti účtovať nezbavuje.“

Za negatívny výsledok hospodárskej činnosti však v žiadnom prípade nemožno považovať to, ak bola podnikateľskému subjektu spôsobená škoda trestným činom, teda k zmenšeniu jeho majetku nedošlo z dôvodu žiadneho nesprávneho podnikateľského rozhodnutia.

Rozsudkom Okresného súdu Trebišov sp. zn. 5T/47/2018 zo dňa 21.11. 2024 bol I. C., nar. XX. XX. XXXX uznaný vinným zo spáchania zločinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, kedy na majetku spoločnosti C. F. & G. B. spôsobil škodu vo výške najmenej 65.652,19 EUR. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 21.11. 2024.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že negatívny výsledok hospodárskej činnosti bol spôsobený trestným činom a nie konaním podnikateľského subjektu. Navrhol preto, aby odvolací súd rešpektoval zásadu „in dubio pro reo“ (v pochybnostiach v prospech obžalovaného). S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a spod obžaloby oboch obžalovaných oslobodil.

K odvolaniu prokurátora považoval za potrebné uviesť, že tento sa odvoláva na znenie § 34 ods. 6 Trestného zákona o povinnosti súdu uložiť v prípade určitých trestných činov trest odňatia slobody. V tomto ustanovení ale trestný čin skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 259 Trestného zákona uvedený nie je.

Na podklade odvolania prokurátora a obžalovaných krajský súd podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil nasledovné.

Obaja obžalovaní (obžalovaná právnická osoba konajúc obžalovaným A. B. ako jej jediným konateľom, pozn.) na hlavnom pojednávaní pred súdom prvého stupňa po poučení o ich práve urobiť niektoré z vyhlásení podľa § 257 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) Trestného poriadku vyhlásili, že sú nevinní zo spáchania skutku, ktorý sa im obžalobou kladie za vinu.

Napriek tomu, že obžalovaní v celom priebehu trestného konania popierali spáchanie stíhanej trestnej činnosti, z jej spáchania rovnako ako podľa názoru okresného súdu aj podľa krajského súdu usvedčujú výsledky dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní, najmä listinné dôkazy, ktoré sú obsahom spisu, ale aj výpoveď svedkyne H. D. A. (účtovníčky obžalovanej právnickej osoby).

Na základe dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní pred súdom prvého stupňa odvolací súd dospel k záveru nevzbudzujúcemu rozumné pochybnosti, že obžalovaný A. B., ako jediný konateľ a spoločník obžalovanej obchodnej spoločnosti C. F. & G. B. a osoba zodpovedná za zabezpečenie riadneho vedenia jej hospodárskej a obchodnej evidencie, v období rokov 2019 a 2020 nevedol účtovníctvo tejto obchodnej spoločnosti, resp. nezabezpečil jeho vedenie, hoci mu táto povinnosť vyplývala z príslušných ustanovení Obchodného zákonníka a zákona o účtovníctve, čím spôsobil stav, v ktorom neboli podklady slúžiace na kontrolu účtovníctva, teda povinné údaje na kontrolu hospodárenia podnikateľského subjektu. Túto skutočnosť obžalovaný v konaní nepopieral, pričom uvádzal, že dôvodom nevedenia účtovníctva bol nedostatok finančných prostriedkov obchodnej spoločnosti na zabezpečenie kvalifikovanej osoby poverenej jeho vedením, a to v dôsledku krádeže, resp. sprenevery finančných prostriedkov patriacich spoločnosti, ohľadne čoho sa vedie trestné stíhanie. Uvedená obhajoba však nebola spôsobilá spochybniť záver o trestnoprávnej zodpovednosti obžalovaného ani obžalovanej právnickej osoby, keďže povinnosť viesť účtovníctvo má kogentnú povahu a podnikateľský subjekt je povinný zabezpečiť jej plnenie počas celej doby svojej existencie bez ohľadu na svoju ekonomickú situáciu, pričom účtovníctvo slúži aj na evidenciu strát, škôd, pohľadávok a záväzkov a jeho

absencia predstavuje porušenie zákonom uloženj povinnosti bez ohľadu na dôvody, ktoré k takémuto stavu viedli.

Z vykonaného dokazovania, najmä z výpovede svedkyne H. D. A. ako účtovníčky, bolo jednoznačne preukázané, že obžalovaná obchodná spoločnosť C. F. & G. B. v rokoch 2019 a 2020 účtovníctvo nevedla a účtovná evidencia bola dopracovávaná až dodatočne v nasledujúcich rokoch, pričom aj následne absentovala časť účtovných podkladov vzťahujúcich sa na rozhodné obdobie. Zároveň bolo preukázané, že obžalovaná obchodná spoločnosť v uvedenom období reálne vykonávala podnikateľskú činnosť, prevádzkovala pohostinské zariadenie, zamestnávala pracovníkov, evidovala tržby prostredníctvom elektronickej registračnej pokladnice a uhrádzala náklady súvisiace so svojou činnosťou, čo vyplynulo nielen z výpovede obžalovaného, ale aj z listinných dôkazov, najmä kontrolných výkazov DPH a údajov zo systému e-kasa.

Výkon podnikateľskej činnosti v rozhodnom období potvrdila aj svedkyňa J. K. (K. K.), ktorá v prevádzke obžalovanej spoločnosti pracovala ako čašníčka, pričom uviedla, že tržby boli prijímané v hotovosti a evidované v pokladni a mzda jej bola vyplácaná taktiež v hotovosti, čím bola potvrdená existencia hospodárskej činnosti, ktorá si nevyhnutne vyžadovala vedenie účtovníctva. Odvolací súd zároveň konštatuje, že nevedenie účtovníctva obžalovanou právnickou osobou malo konkrétne negatívne dôsledky spočívajúce v nemožnosti preverenia jej hospodárenia a plnenia zákonných povinností voči štátu, keďže v inom trestnom konaní vedenom pre podozrenie zo spáchania daňového trestného činu nebolo možné vypracovať znalecký posudok práve z dôvodu absencie riadne vedeného účtovníctva, čo potvrdila aj znalkyňa Ing. Anna Bánociová. Uvedené skutočnosti potvrdzujú, že konaním obžalovaného ako štatutárneho orgánu obžalovanej právnickej osoby došlo k vytvoreniu stavu úplnej nekontrolovateľnosti hospodárskej činnosti obchodnej spoločnosti, ktorý znemožnil objektívne preverenie údajov o jej majetku, záväzkoch, výsledku hospodárenia a plnení zákonných povinností.

Na podklade uvedených skutkových zistení odvolací súd dospel k záveru, že obžalovaný A. B. svojím konaním ako štatutárny orgán obžalovanej právnickej osoby naplnil objektívnu stránku skutkovej podstaty trestného činu skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 259 Trestného zákona v aplikovanej kvalifikácii, keď nevedol podklady slúžiace na kontrolu účtovníctva, pričom tento protiprávny stav udržiaval po dlhší čas, konkrétne počas dvoch celých účtovných období, čím naplnil aj kvalifikačný znak spáchania skutku závažnejším spôsobom konania podľa § 138 písm. b) Trestného zákona.

Z hľadiska subjektívnej stránky odvolací súd dospel k záveru, že obžalovaný konal minimálne vo forme nepriameho úmyslu podľa § 15 písm. b) Trestného zákona, keďže ako jediný konateľ spoločnosti si musel byť vedomý svojej zákonnej povinnosti zabezpečiť vedenie účtovníctva a bol uzrozumený s tým, že jej neplnením môže porušiť alebo ohroziť zákonom chránený záujem na riadnom vedení hospodárskej a obchodnej evidencie podnikateľského subjektu. Odvolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že predmetný trestný čin má povahu ohrozovacieho trestného činu, pri ktorom sa na naplnenie jeho skutkovej podstaty nevyžaduje spôsobenie škody ani získanie neoprávneného prospechu, ale postačuje samotné nesplnenie zákonom uloženj povinnosti, ktoré je spôsobilé ohroziť záujem spoločnosti na transparentnosti a kontrolovateľnosti hospodárskej činnosti právnických osôb. Trestná zodpovednosť obžalovanej právnickej osoby C. F. & G. B. je daná podľa § 3 v spojení s § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 91/2016 Z. z., keďže predmetný trestný čin bol spáchaný v rámci jej podnikateľskej činnosti prostredníctvom jej štatutárneho orgánu, ktorý konal v jej mene a v rámci jej činnosti. Pokiaľ obžalovaní namietali absenciu úmyselného konania, odvolací súd uvádza, obžalovaný ako jediný konateľ spoločnosti disponoval dostatočnými podnikateľskými skúsenosťami, bol si vedomý povinnosti viesť účtovníctvo a bol uzrozumený s tým, že jeho dlhodobé nevedenie spôsobí stav znemožňujúci kontrolu hospodárskej činnosti spoločnosti. Napriek tomu v takom konaní zotrval. Námietka obžalovaného týkajúca sa absencie pohnútky je irelevantná, keďže osobitná pohnútká nie je zákonným znakom skutkovej podstaty. Postačuje úmyselné porušenie povinnosti viesť účtovníctvo spočívajúce v nevedení podkladov slúžiacich na jeho kontrolu, pričom existencia takéhoto konania bola v danom prípade preukázaná vykonaným dokazovaním.

Odvolací súd zároveň posudzoval konanie obžalovaného aj z hľadiska materiálneho korektívu podľa § 10 ods. 2 Trestného zákona a dospel k záveru, že závažnosť skutku je vyššia ako nepatrná, a to najmä vzhľadom na dĺžku trvania protiprávneho konania, jeho absolútnu povahu spočívajúcu v úplnej

absencii účtovníctva a jeho reálne dôsledky spočívajúce v znemožnení kontroly hospodárenia obchodnej spoločnosti a preverenia plnenia jej zákonných povinností.

Teda odvolací súd za neodôvodnenú považuje aj námietku založenú na koncepcii ultima ratio. Úplná absencia účtovníctva počas tak významného časového obdobia zásadne narúša záujem spoločnosti na transparentnosti a kontrole hospodárskej činnosti právnických osôb a svojím charakterom presahuje hranice správneho alebo daňového deliktu. Ide o konanie, ktoré je v rozsahu a intenzite svojich dôsledkov spôsobilé naplniť znaky trestného činu a preto nemožno akceptovať tvrdenie obhajoby, že prostriedky iných právnych odvetví boli postačujúce. Práve dlhodobosť konania a jeho absolútna povaha odôvodňujú použitie trestnoprávných prostriedkov.

Odvolací súd nepovažuje za relevantné ani výhrady obžalovaných smerujúce k inému trestnému konaniu vedenému pre trestný čin neodvedenia dane a poistného. Ak v tomto konaní nebolo možné vypracovať znalecký posudok z dôvodu absencie účtovníctva, ide o dôsledok protiprávneho konania obžalovaných, nie o procesný alebo organizačný nedostatok orgánov činných v trestnom konaní. Nemožno preto obhajobnú argumentáciu založenú na tomto tvrdení akceptovať.

Odvolací súd ďalej uvádza, že námietky obžalovaných smerujúce k posúdeniu hospodárskeho výsledku spoločnosti a trestnej činnosti tretej osoby (sprenevera spôsobená bývalým zamestnancom) nemajú vplyv na právne posúdenie povinnosti viesť účtovníctvo. Účtovníctvo slúži nielen na evidenciu zisku, ale aj na evidenciu strát, škôd a pohľadávok; žiadna ekonomická strata, nech jej pôvod pochádza z akéhokoľvek zdroja, podnikateľa nezbavuje povinnosti účtovať.

Pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu odvolací súd vychádzal z účelu trestu podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona a z kritérií uvedených v § 34 ods. 4 a § 38 ods. 2 Trestného zákona, pričom prihliadol na spôsob spáchania činu, mieru zavinenia, osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosť jeho nápravy, ako aj na dobu, ktorá uplynula od spáchania skutku. Odvolací súd nezistil existenciu poľahčujúcich ani priťažujúcich okolností v zákonnom zmysle, a vzhľadom na povahu skutku, ktorý spočíval v úmyselnom, avšak omisívnom konaní, ako aj na osobné pomery obžalovaného, dospel k záveru, že účel trestu možno dosiahnuť uložením peňažného trestu. Obžalovanému A. B. preto uložil peňažný trest vo výmere 1.000,- EUR a pre prípad jeho úmyselného nevykonania aj náhradný trest odňatia slobody v trvaní 5 mesiacov, pričom takto uložený trest považuje za primeraný povahe a závažnosti skutku a zároveň spôsobilý naplniť účel individuálnej aj generálnej prevencie.

Obžalovanej právnickej osobe C. F. & G. B. odvolací súd uložil podľa § 15 zákona č. 91/2016 Z. z. peňažný trest vo výmere 1.500,- EUR, teda na dolnej hranici zákonom ustanovenej sadzby, keďže tento trest považuje za primeraný okolnostiam prípadu a spôsobilý zabezpečiť splnenie účelu trestu aj vo vzťahu k právnickej osobe, v mene a v rámci činnosti ktorej bol trestný čin spáchaný.

K odvolacím námietkam prokurátora odvolací súd uvádza, že uložené tresty sú zákonné a primerané okolnostiam prípadu. Odvolací súd, rovnako prvého stupňa pri určovaní druhu a výmery trestu postupoval v súlade s § 34 Trestného zákona, náležite zohľadnil osobné a majetkové pomery obžalovaných a správne dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody. Úvahy prokurátora o potrebe uloženia prísnejšieho trestu nenašli oporu vo vykonanom dokazovaní ani v kritériách uvedených v zákone.

Odvolací súd napokon uvádza, že skutkové zistenia a základné právne závery obsiahnuté v napadnutom rozsudku súdu prvého stupňa boli správne, presvedčivé a mali oporu vo vykonanom dokazovaní. K zrušeniu napadnutého rozsudku preto nedošlo z dôvodu nesprávnosti jeho skutkových záverov, ale výlučne z dôvodu potreby precizovania právneho posúdenia skutku a spresnenia formulácie výroku o vine tak, aby presne a úplne vyjadroval všetky zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu, vrátane jeho kvalifikačných znakov, ako aj zodpovednosť obžalovanej právnickej osoby v súlade s požiadavkami hmotného práva. Odvolací súd preto postupoval podľa § 321 ods. 1 písm. d) ods. 3 Trestného poriadku a napadnutý rozsudok zrušil, pričom podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám vo veci rozhodol tak, že pri zachovaní správnych skutkových zistení vykonaných súdom prvého stupňa spresnil právnu kvalifikáciu skutku a nanovo formuloval výrok o vine a treste obžalovaného A. B. a obžalovanej právnickej osoby C. F. & G. B., aby tento plne zodpovedal zákonným požiadavkám a jednoznačne vyjadroval právne závery vyplývajúce z vykonaného dokazovania.

Zo všetkých uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že odvolacie námietky obžalovaných ani prokurátora nie sú dôvodné a napadnuté rozhodnutie je potrebné vo vecnej časti potvrdiť ako správne, zákonné a primerane odôvodnené, s tým, že z dôvodu potreby precizácie právnej vety bolo rozhodnutie zrušené a nahradené novým výrokom za súčasného zamietnutia odvolania prokurátora.

Z uvedených dôvodov rozhodol odvolací súd tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, pričom tento rozsudok bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.